

YAD Youth Against Drugs ry

TOIMINTASUUNNITELMA 2021

YAD Youth Against Drugs ry

Keskustoimisto

Lutakonaukio 3
40100 Jyväskylä
yad@yad.fi
puh. 040 827 6250

Toiminnanjohtaja

Janne Paananen

janne.paananen@yad.fi
puh. 040 551 9067

www.yad.fi

Sisällysluettelo

1. YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY – TAUSTA JA TARKOITUS	3
2. TOIMINTAMUOTOJEN JÄSENTELY.....	4
3. PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2021.....	4
4. VAPAAEHTOISTIIMIT.....	4
4.1 INFOPISTE- JA FESTARITIIMI	5
4.2 KOKEMUSASIAANTUNTIJATIIMI	6
4.3 PAIKALLISTOIMINNAN TIIMI.....	6
4.4 VERKKOVAPAAEHTOISTYÖN TIIMI	7
5. TUKITOIMINTA	8
5.1 TUKITYÖLLISTÄMINEN.....	8
5.3 TUKILEIRI- JA RETKITOIMINTA	8
6. VIESTINTÄ.....	8
6.1 SISÄINEN VIESTINTÄ	9
6.2 ULKOINEN VIESTINTÄ JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN	9
6.3 MATERIAALIT JA AINEISTOT	10
6.4 VERKKOSIVUT JA SOSIAALINEN MEDIA	10
7. KEHITTÄMIS- JA ASIAANTUNTIJATOIMINTA.....	11
7.1 KEHITTÄMISPROJEKTIT	11
7.1.1 VIDA Vital information for drugs awareness.....	11
7.1.2 Hamppupelto	11
7.2 VERKOSTOYHTEISTYÖ, KOULUTUS- JA KONSULTAATIOIMINTA.....	12
7.3 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	12
8. RESURSSIT	12
8.1 VAPAAEHTOISET	12
8.2 HALLITUS	13
8.3 TYÖNTEKIJÄT	13
8.4 TOIMINNAN RAHOITUS	13
8.4.1 Julkinen rahoitus	13
8.4.2 Myyntitoiminta ja varainhankinta.....	14

1. YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY – TAUSTA JA TARKOITUS

YAD Youth Against Drugs ry on perustettu vuonna 1988 toteuttamaan ehkäisevää huumetyötä erityisesti nuorten omia ideoita ja voimavaroja hyödyntäen. Alusta saakka tavoitteena on ollut tukea myös huumeista irti pyrkiviä ja tarjota heille toimintamahdollisuuksia.

YAD on vakiinnuttanut asemansa suomalaisen ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijaorganisaationa, nuoriso- ja päihdealan osaamisensa, nuorten vapaaehtoistoiminnan ja useiden kehittämisprojektien kautta.

Yhdistys toimii poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena toimijana, jonka päämääränä on ehkäistä huumeusaineiden käyttöä sekä vähentää niistä ja muista päihteistä aiheutuvia haittoja, nuorten vapaaehtoistoimintaa, toipuvien käyttäjien kokemusosaamista ja ammattilaisten asiantuntijatoimintaa yhdistäen. Ideologisen taustana on pyrkimys hyvään ja onnelliseen elämään, jonka toteutumista huumeiden käyttö tai päihderiippuvuus voivat estää.

Yhdistyksen rooli ja keskeiset tehtävät ehkäisevän päihde- ja huumetyön kentässä 2021:

- Luoda puitteita nuorten vapaaehtoistoiminnalle ja osallisuudelle ehkäisevässä huumetyössä.
- Toteuttaa ehkäisevän päihde- ja huumetyön asiantuntijatoimintaa kehittämishankkeiden, koulutusten, konsultaation, verkkosivujen ja materiaalityön kautta.
- Tarjota vapaaehtoistyön mahdollisuuksia, tukitoimintaa sekä tukityöllistämistä huumetaustaisille nuorille aikuisille.

YAD toimii valtakunnallisesti, toimipisteet sijaitsevat Jyväskylässä ja Tampereella. Yhdistyksellä on myös nuorten kansalaistoimintaa toteuttavia paikallistiimejä muutamalla muulla paikkakunnalla.

2. TOIMINTAMUOTOJEN JÄSENTELY

3. PAINOPISTEALUEET VUODELLE 2021

1. Vapaaehtoisten määrään, osallisuuteen ja jaksamiseen panostaminen.
2. Kokemusasiantuntijatoiminnan vakiinnuttaminen osaksi YAD:n perustyötä.
3. Kannabishankkeessa kehitetyt koulutusmallin sekä materiaalien vakiinnuttaminen osaksi YAD:n perustyötä
4. Työyhteisön hyvinvointiin panostaminen. Hyvinvoiva työyhteisö heijastuu vapaaehtoisiin ja muihin toimijoihin.
5. Kansainvälisten vaihto- ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen nuorille vapaaehtoisille ja järjestön työntekijöille.

4. VAPAAEHTOISTIIMIT

YAD:n vapaaehtoistoiminnot on järjestetty tiimien muotoon. Jokaisessa tiimissä määritellään toiminnan tavoite ja tarkoitus, sisällöt, ohjauksen vaiheet sekä dokumentoinnin ja arvioinnin muodot. Tiimit ovat valtakunnallisia ja niiden toimintaa ohjaavat YAD:n työntekijät. Vuonna 2021 YAD:ssa toimii viisi tiimiä: infopiste- ja festaritiimi, kokemusasiantuntijatiimi, paikallistoiminnan tiimi, verkkovapaaehtoistyön tiimi sekä viestintätiimi.

Vapaaehtoisten motivointia ja sitoutumista sekä osallisuutta yhdistyksen kehittämiseen toteutetaan muun muassa tiimipäivillä. Tiimipäiville osallistuu yhdistyksen tiimeistä valikoidut aktiiviset vapaaehtoiset ja vastuuhenkilöt. Syksyllä järjestettävät tiimipäivät ovat kunkin tiimin omia ja painottuvat koulutukselliseen puoleen ja yhteiseen kehittämiseen. Kevään tiimipäivillä suunnataan opinto- ja palkintomatkalle. Vuoden 2021 kevään tiimipäivät pidetään poikkeuksellisesti Suomessa.

Kunkin tiimin toimintaan on omat koulutuksensa. Osallistuakseen YAD:n koulutuksiin ei tarvitse kuulua tiimeihin tai olla YAD:n jäsen. Erityisesti *Kättä pidempää - päihdekasvatuksen menetelmäkoulutus* ja puhekesiottoon paneutuva *Meidän pitäisi puhua* -koulutus ovat myös muuten aiheesta kiinnostuneille suunnattuja ja soveltuvat hyvin nuorten parissa työskenteleville aikuisille. Kaikista YAD:n koulutuksista saa todistuksen ja osaamisen tunnistamista jatketaan digitaalisten osaamismerkkien avulla.

4.1 Infopiste- ja festaritiimi

YAD:n infopiste on keskusteleva, tietoa ja materiaaleja tarjoava ehkäisevän huumetyön kohtaamispaikka, joka voidaan toteuttaa erilaisissa nuorten tapahtumissa. Vertaisvaikuttaisuus ja vuorovaikutus ovat infopistetoiminnan kantavia elementtejä. Infopiste- ja festaritiimi koostuu 13–35 vuotiaista vapaaehtoisista, jotka haluavat lisätä huumeisiin liittyvää tiedostavuutta sekä pohtia omia päihdeasenteitaan ja keskustella näistä muiden ihmisten kanssa infopisteillä.

Infopisteellä työskentelee 4–8 koulutettua vapaaehtoista tapahtuman ajan. Työ infopisteellä edellyttää viikonlopun mittaisen YAD:n infopistekoulutuksen käymistä. Vuoden 2021 koulutus tullaan rakentamaan muutamasta illasta verkkokoulutuksen parissa sekä kohtaamisviikonlopusta, jossa harjoitellaan festarityön menetelmiä kasvokkain. Syventävänä koulutuksena on mahdollisuus osallistua *Kättä pidempää* -koulutukseen. Infopisteellä käytännön järjestelyistä vastaa infopistevastaava. Vastaavat käyvät vastaavakoulutuksen ja osallistuvat myös pisteidensä ennakkosuunnitteluun ja valmisteluihin.

Infopistetyötä tehneille vapaaehtoisille järjestetään purku- ja kiitosviikonloppu syksyisin. Viikonloppu tukee vapaaehtoisten jaksamista ja yhteisöllistää ympäri maata toimivia yhdistyksen aktiivisia vapaaehtoisia. Lisäksi viikonloppu on tärkeä osa infopiste- ja festarityön kehittämistä.

Festari toiminnan laajuutta, sisältöjä, vapaaehtoisten hyvinvointia ja festarityössä solmittuja kontakteja seurataan sosiaalisen tilinpidon keinoin. Lisäksi festarivapaaehtoiset kirjoittavat festariblogia, jossa kerrotaan festarikohtamisista vapaaehtoisten näkökulmasta tekstein, kuvin ja videoin. Festari- ja infopistetyön tiimimanuaalia käytetään jäsentämään ohjausta ja ylläpitämään toiminnan laatua myös vuonna 2021. YAD:n infopisteen voi tilata työntekijöiden ja paikallisosastojen kautta eri tapahtumiin ja tiimiläisistä pyritään löytämään ryhmä kuhunkin tapahtumaan.

Vuonna 2021 tavoitteena on kouluttaa infopistetiimiin 30 uutta vapaaehtoista ja osallistua noin 20 valtakunnalliseen tapahtumaan ja kohdata näissä 2500 nuorta. Lisäksi on tarkoitus tarjota täydennys- ja kertauskoulutusta jo mukana oleville vapaaehtoisille. Tavoitteena on löytää lisää nuorten alakulttuureille suunnattuja tapahtumia, useampia tapahtumia kesäfestareiden ulkopuolelta sekä tapahtumia musiikkigenren ulkopuolelta.

4.2 Kokemusasiantuntijatiimi

YAD:n kokemusasiantuntijatoiminta toimi vuonna 2020 Exp3rt-hankkeen alla. Hankkeessa oli kolme eri toimintamuotoa: Toni-kohtaamiskoulutus sosiaali- ja terveysalojen opiskelijoille ja ammattilaisille, Ränni- päihdekasvatuskokonaisuus nuorille ja kohtaava kokemusasiantuntijuus, jossa kokemusasiantuntijat olivat mukana nuorten aikuisten arjessa, esimerkiksi työpajoilla tai päihde- ja sosiaalityön yksilötapaamisissa. Vuoden 2021 tavoitteena on siirtää näistä toimintamuodoista Toni- ja Ränni -koulutukset osaksi perustyötä ja selvittää yksilötapaamisten jatkamisen mahdollisuuksia.

Vuoden 2021 alkupuolella Exp3rt-hankkeen aikana koulutetut kokemusasiantuntijat kerätään koolle ja suunnitellaan yhdessä kokemusasiantuntijatoiminnan jatkoa osana perustyötä. Tavoitteena on kouluttaa syksyllä 2021 kuusi uutta kokemusasiantuntijaa toimintaan. Toneissa ja Ränneissä on tavoitteena kohdata 150 nuorta tai ammattilaista vuoden aikana.

4.3 Paikallistoiminnan tiimi

YAD:n paikallistoiminta edustaa nuorten vapaata kansalaistoimintaa ehkäisevässä huumetyössä. Toiminta rakentuu pitkälti paikallisista lähtökohdista sekä paikallisista toimijoista käsin. Paikallistoiminta on linkki alueen nuorille päihdeettömään toimintaan ja muihin YAD:n toimintoihin. Paikallistoiminta mahdollistaa päihdeettömän ajanvieton ja paikallisiin tapahtumiin osallistumisen, joiden kautta nuorten on helppo löytää toimintaan mukaan. Paikallistiimejä perustetaan nuorilta tai paikkakunnalta nousseesta aloitteesta lähtien YAD:n työntekijöiden opastuksella.

Paikallistoimintaan osallistuvien vapaaehtoisten on mahdollista kouluttautua, kasvattaa osaamistaan ja saada tietoa YAD:n koulutuksissa. Lisäksi paikallistoiminnasta vastuussa oleville vapaaehtoisille eli tiiminvetäjille on tarjolla henkilökohtaista ohjausta toiminnan suunnitteluun työntekijöiden toimesta. Ohjauksen tukena toimivat paikallistoiminnan opas ja tiimin ohjausmalli. Arviointia ja paikallistyön dokumentointia varten kootaan sosiaalinen tilinpito vuosittain.

Vuoden 2021 tavoitteena on tukea ja ylläpitää jo olemassa olevia paikkakuntia sekä tarjota uusille paikkakunnille nuorisotyössä toimiville YAD:n paikallistiimin perustamista työkaluksi omaan ehkäisevään huumetyöhön. Vuonna 2021 tavoitteena on kehittää paikallistiimin toimintaa vapaaehtoisten kanssa sekä tätä kautta laajentaa toimintaa kahden paikkakunnan verran. Tavoitteena on, että paikallistiimeissä toimii 40 aktiivista vapaaehtoista. Olemassa olevien sekä uusien paikallistiimien apuna on kaksi työkalua: kaksipäiväinen *Paikallistiimin Kickstart* -koulutus sekä kymmenen tapaamiskerran toimintapaletti. Vuoden 2018 aikana kehitetty *Paikkarin pikaopas paikkarivastaaville* toimii myös hyvänä tukena toiminnassa. Tavoitteena on helpottaa paikallistiimitoiminnan käynnistämistä ja paikkakunnan oman näköisen toiminnan muodon löytämistä entisestään. Vuonna 2021 paikallistiimit järjestävät vähintään yhden leirin jäsenilleen.

4.4 Verkkovapaaehtoistyön tiimi

YAD Street Team on ruohonjuuritasolla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa, jonka tavoitteena on vaikuttaa nuorten huumeasenteisiin vertaisvaikuttamisen keinoin, sekä levittää tietoa YAD:sta ja tuoda esille YAD:n edustamia arvoja ja asenteita.

Street Teamin toiminta on verkon kautta ohjattua kansalaistoimintaa, johon voi osallistua anonyymisti silloin kun itselle sopii, paikkakunnasta riippumatta. Nettisivuilta poimitaan halutut tehtävät ja tilataan tarvittaessa materiaali. Tehtävän suoritettuaan ja raportoituaan tiimiläinen saa pisteet, joita keräämällä voi hankkia erilaisia valitsemiaan Street Team -aiheisia palkintoja.

Tehtävät edistävät huumeviestintää ja ehkäisevää työtä ja tekevät yhdistystä tunnetuksi. Toiminta on samalla matalan kynnyksen kansalais- ja vapaaehtoistoimintaa eritoten YAD:n nuorimmille vapaaehtoisille. Street Team tarjoaa myös erillisen Kamaa somessa -verkkokoulutuksen, jonka tavoitteena on lisätä nuorten medialukutaitoa ja vahvistaa heidän omaa päihteetöntä identiteettiään.

Street Teamin toimintaa ohjataan pääsääntöisesti Street Teamin omien nettisivujen ja sähköpostin kautta. Lisäksi Street Teamin kannalta olennaisia työkaluja ja toimintaympäristöjä ovat WhatsApp, Snapchat, Discord, Instagram, Facebook sekä YouTube.

Toiminnan kohderyhmänä ovat paitsi toimintaan osallistuvat vapaaehtoiset, myös heidän vertaisverkostonsa. Lisäksi toiminnassa otetaan erityisryhmänä huomioon käyttötaustaiset nuoret ja Street Teamin merkitys heille päihteettömänä viiteryhmänä.

Street Teamin toiminnassa panostetaan nuorten osallisuuteen toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Arvioinnin pohjana toimii Street Teamille luotu sosiaalinen tilinpito. Vuoden tavoitteena on, että Street Teamissä on 400 aktiivista nuorta ja he toimivat kaikissa Suomen maakunnissa. Vuonna 2021 vuodenvaihteessa lopetetusta Jumipuistosta siirretään toimivat osat Street Teamiin ja itse Jumipuisto lopetetaan vuodenvaihteessa

5. TUKITOIMINTA

YAD tarjoaa monipuolisesti tukea huume- ja päihderiippuvuudesta toipuville nuorille aikuisille. Toipuvat voivat tilanteensa ja voimavarojensa mukaan osallistua yhdistyksen vapaaehtoistoimintoihin ja ottaa vähitellen lisää vastuuta. Tärkeää on mahdollistaa toipujien oman kokemuksen ja taustan kääntäminen vahvuudeksi ja myönteiseksi resurssiksi, jota voi hyödyntää ehkäisevässä työssä, vaikuttamistoiminnassa tai vertaistuen lähteenä.

YAD:n yhteisö pyrkii olemaan kannustusta ja tukea tarjoava yhteisö, jossa toipuva voi löytää päihhteettömiä ajanvietteitä, kavereita sekä saada ohjausta ja neuvontaa. Yhteisön tuki, osallisuuden tunne ja ryhmään kuulumisen ovat tärkeitä elementtejä päihdetoipumisen ja päihdetoipujan identiteettityön tukena.

Vuonna 2021 YAD:n tukitoiminnan muotoja yhteisön jäsenilleen antaman tuen lisäksi ovat tukityöllistäminen ja yhdyskuntapalvelus, kokemusasiantuntijuus sekä tukileiri- ja retkitoiminta.

5.1 Tukityöllistäminen

YAD tarjoaa työharjoittelu-, työelämävalmennus- tai kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuuksia toipuville nuorille aikuisille. Tavoitteena on tarjota työllistys- tai harjoittelujakso vähintään neljälle nuorelle vuosittain. YAD tarjoaa yhdyskuntapalveluspaikkoja nuorille aikuisille, joiden rikoksiin on liittynyt päihteiden käyttöä. Yhdyskuntapalveluksen kautta nuoren toivotaan saavan tukea päihteistä irrottautumiseen sekä uusia näkökulmia ja välineitä käsitellä päihde- ja huumeekysymyksiä osallisuuden ja toiminnan kautta.

5.3 Tukileiri- ja retkitoiminta

Vuonna 2021 on tavoitteena järjestää yksi tukileiri, joka toteutetaan yhteistyössä KRIS ry:n ja SPARTAK ry:n kanssa.

Tämän lisäksi paikallistiimit järjestävät vähintään yhden yhteisen leirin/retken. YAD:n leiritoiminnan tavoitteena on lisätä vapaaehtoisten osallisuutta ja tukea vapaaehtoisten hyvinvointia.

6. VIESTINTÄ

Vuonna 2021 vapaaehtoisten osallisuutta viestinnässä toteutetaan erityisesti uuden vapaaehtoistiimin, Viestinnän iskuryhmän, kautta. Viestinnän iskuryhmää koordinoi ja ohjaa järjestötiedottaja. Viestinnän iskuryhmän ohjauksessa hyödynnetään tiimimanageria ja yhteydenpito tapahtuu YAD:n Discord-palvelimella omalla kanavallaan ja koronatilanteen salliessa myös livetapaamisissa.

Tavoitteena vuonna 2021 on toteuttaa viestintää nuorilta nuorille -periaatteella ja innostaa uusia nuorten kohderyhmiä mukaan toimintaan. Vastuullisen päihdeviestinnän teemaa jatketaan nuorten kanssa toimiville aikuisille suunnatuilla koulutuksilla ja materiaaleilla.

YAD:n työntekijöiden käytössä on vuonna 2019 laadittu ”Viestintä YAD:ssa” -opas, joka sisältää ohjeita viestinnän toteuttamiseen käytännössä. Opas antaa vinkkejä koulutus- ja tapahtumaviestintään, sosiaalisen median hyödyntämiseen, verkkoviestintään, kriisiviestintään sekä uuden vapaaehtoistiimin (Viestinnän iskuryhmä) hyödyntämiseen viestinnässä. Opasta päivitetään ja täydennetään tarvittaessa.

6.1 Sisäinen viestintä

Jäsenlehti Yadilainen ilmestyy edellisvuosien tapaan 4 kertaa vuodessa. Sähköinen uutiskirje Yaddikti (6 krt/v) on tilattavissa YAD:n sivuilta. Vapaaehtoisviestintää erityisesti sosiaalisessa mediassa toteutetaan nuorilta nuorille -periaatteella.

Työyhteisön sisäistä viestintää toteutetaan sähköisten projektihallintatyökalujen avulla. Viestintää palvelevat myös työraportit, sähköiset viikkopalaverit, työyhteisön tapaamiset sekä google-työkalut.

Vuonna 2020 perustettu YAD:n Discord-palvelin toimii vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteisenä verkkokohtaamispaikkana, jossa on mahdollisuus päivittäiseen yhteydenpitoon.

6.2 Ulkoinen viestintä ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

YAD:n tärkeintä vaikuttamistyötä on tiedostavuuden lisääminen huumeekysymyksissä. Vastuullisen päihdeviestinnän teemaa jatketaan nuorten kanssa toimiville aikuisille suunnatuilla koulutuksilla ja materiaaleilla. Vastuullisuudella tässä yhteydessä tarkoitetaan sitä, että päihdeviestintää tehdessä huomioidaan, ettei viestillä tahattomasti tai tahallisesti vahvisteta haitallisia stereotyyppioita. Myös marginalisoivasta ja leimaavasta termistöstä pitäisi pyrkiä eroon. YAD pyrkii omalta osaltaan edistämään vastuullista päihdeviestintää aidon dialogin, monipuolisten näkökulmien ja eri toimijoiden oman äänen kuuluville saamisen kautta.

Vuosittain toistuvia kampanjoita ja teemaviikkoja, joihin YAD osallistuu, ovat YAD:n oma 419-kannabiskampanja (www.yad.fi/419), kansainvälinen Overdose Awareness Day, Nuorisotyön viikko sekä Ehkäisevän päihdetyön viikko.

Medianäkyvyyteen ja kampanjoiden suunnitteluun panostetaan ja tiedotteita julkaistaan aktiivisesti. Yhteistyöverkoston uutiskirjeitä hyödynnetään ammattilaisille suunnatussa viestinnässä.

6.3 Materiaalit ja aineistot

Yhdistyksen keskeiseksi toiminnaksi on muodostunut ajantasaisen ja nuoria puhuttelevan info- ja asennemateriaalin tuottaminen päihteistä. Vuonna 2021 materiaaleja ajanmukaistetaan ja päivitetään tarvittaessa. Materiaalien saavutettavuuteen ja eri kohderyhmiin kiinnitetään huomiota. Asennemateriaalia tuotetaan kampanjoiden, ilmenevien trendien sekä nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Info- ja esitemateriaalia voi tilata yhdistykseltä ehkäisevän päihdetyön tarkoituksiin. YAD:n valikoimaan kuuluu neljä erilaista päihdekasvatusmenetelmää, joita markkinoidaan nuorten kanssa toimiville.

6.4 Verkkosivut ja sosiaalinen media

Vuonna 2021 YAD ylläpitää viittä eri verkkosivustoa: www.yad.fi, www.yad.fi/streetteam, www.kannabishanke.fi, www.kannabis.eu ja www.huumebiisit.fi

Pääsivuston (www.yad.fi) kautta julkaistaan toiminnan, ajankohtaisten uutisaiheiden sekä tapahtumien ja osallistumismahdollisuuksia. Huumausainekohtainen tieto on sivuilla omana osionaan (www.huumeet.fi).

YAD:lla on käytössään kolme työntekijöiden ja vapaaehtoisten ylläpitämää blogia: Kiinnostaako huumeet? -blogi (www.kiinnostaakohuumeet.fi) osana pääsivustoa, festariblogi (www.yadinfopisteilla.wordpress.com) ja Street Teamin blogi (www.yad.fi/streetteam). Blogisivujen kautta ylläpidetään ajantasaista keskustelua ja tuodaan esiin näkökulmia ehkäisevään huumetyöhön. Blogit toimivat myös toiminnan laadullisen raportoinnin ja dokumentoinnin muotona.

YAD:n viestintää sosiaalisessa mediassa toteutetaan kohderyhmät huomioiden. Nuorten suosimissa kanavissa (YouTube, Instagram, TikTok) sisältöä tuotetaan nuorilta nuorille -periaatteella. Twitter-viestintä kohdennetaan erityisesti päihde- ja nuorisoalan ammattilaisille. Facebookia hyödynnetään huumeisiin liittyvän tiedostavuuden lisäämiseen, kannanottoihin ja koulutus- ja tapahtumamainontaan sekä nuorille että ammattilaisille. WhatsAppia käytetään pienempien vapaaehtoisryhmien ja paikallistiimien jäsenten väliseen sisäiseen viestintään.

Vuonna 2020 perustetulla YAD:n Discord-palvelimella järjestetään kaikille avoimia chatteja kaksi kertaa viikossa, sekä pidetään yhteyttä vapaaehtoisten ja työntekijöiden sekä uusien toiminnasta kiinnostuneiden kanssa.

7. KEHITTÄMIS- JA ASiantuntijatoiminta

YAD:n kehittämis- ja asiantuntijatoimintaan kuuluu erillisillä hankerahoituksilla kustannettavat projektit, joiden tavoitteena on kokeilla ja kehittää erilaisia päihdetyöhön sopivia toimintamalleja sekä asiantuntijatoiminta, jonka puitteissa järjestön työntekijät ja toisinaan vapaaehtoisetkin järjestävät koulutuksia nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille tai päihdetyön ammattilaisille. YAD:n työntekijät toimivat aktiivisesti useissa valtakunnallisissa ja paikallisissa päihdetyön verkostoissa. Järjestön sisäiseen kehittämiseen liittyy toiminnan seuranta- ja arviointimallit.

7.1 Kehittämisprojektit

Vuonna 2021 jatkavia projekteja on yksi eli Erasmus+ rahoitteinen VIDA Vital Information for Drugs Awareness. Lisäksi järjestössä työskentelee kaksi nuorta STEA:n Paikka Auki II -tuella.

Täysin uutena, 2021 alkavana hankkeena, on haettu kolmivuotista Hamppupelto-hanketta THL:n Terveyden edistämisen määrärahasta.

7.1.1 VIDA Vital information for drugs awareness

YAD on mukana kahden vuoden VIDA Vital Information for Drugs Awareness – Erasmus+ kumppanuushankkeessa 2020–2022, jossa luodaan kansainvälisesti ehkäisevän päihdetyön menetelmiä. Menetelmät luodaan yhteistyössä projektin kumppanimaiden Irlannin, Hollannin, Tšekin, Portugalin sekä Suomen kanssa. Tavoitteena on lisätä ihmisten huometietoisuutta verkossa jaettavien interaktiivisten infograafien avulla. Markkinointimateriaalina toimivat esimerkiksi vuorovaikutteiset posterit, joiden QR-koodeissa on linkkejä videoihin, kyselyihin sekä pakuhuonepeleihin. Materiaalin tarkoituksena on lisätä nuorten tietoa huumeista ja niiden riskeistä ja vaikutuksista. Lopullinen materiaali käännetään viidelle eri maan kielelle portugaliksi, hollanniksi, englanniksi, tšekiksi sekä suomeksi. Lisäksi hankkeen tavoitteena on kouluttaa paikallisia nuorisotyöntekijöitä sekä nuoria vertaisohjaajia menetelmän käyttöön.

7.1.2 Hamppupelto

YAD sai vuonna 2020 Tampereen kaupungin Nuorisotakuu avustusta, jolla käynnistettiin kannabista käyttäville nuorille aikuisille suunnattu Hamppupelto-palvelu. Hamppupelto tarjoaa ohjausta, neuvontaa, ratkaisukeskeistä lyhytterapiaa sekä vertaistoimintaa 18–35-vuotiaille kannabista käyttäville tamperelaisille. Palvelun tavoitteena on ehkäistä ja vähentää kannabiksen käytöstä aiheutuvia haittoja sekä kannabisiippuvuuden syntymistä. Hamppupellolle on haettu vuodelle 2021 rahoitusta Jenny ja Antti Wihurin rahastolta sekä THL:n terveyden edistämisen määrärahaa.

7.2 Verkostoyhteistyö, koulutus- ja konsultaatiotoiminta

Yhdistyksen työntekijät osallistuvat paikallisiin ja valtakunnallisiin yhteistyöverkostoihin ja -ryhmiin sekä eri hankkeiden ohjausryhmiin. Valtakunnallisen vaikuttamisyhteistyön keskeisiä foorumeita ovat ehkäisevän päihdetyön järjestöjen valtakunnallinen verkosto sekä sen alainen huumetyöryhmä. Street Team -toiminnan myötä YAD on liittynyt myös Nusuvefoon (Nuorille suunnatun verkkotyön foorumi). Yhteistyötä tehdään kuntien ja alan järjestöjen kanssa erityisesti toimistopaikkakunnilla. Yhteistyössä panostetaan siihen, että se edistää yhdistyksen tavoitteiden toteutumista ja on linjassa YAD:n toimintamuotoihin, ideologiaan ja strategiaan.

YAD:n työntekijät ja koulutetut vapaaehtoiset kouluttavat ja pitävät puheenvuoroja seminaareissa ja alan koulutuspäivillä. Osa YAD:n järjestämistä koulutuksista on suunnattu nuorisotyön ja ehkäisevän päihdetyön ammattilaisille. Yhdistykseltä voi myös tilata päihdekasvatuksen menetelmäkoulutusta sekä muuta räätälöityä koulutusta. Yhdistyksen työntekijät neuvovat ja ohjaavat päihdekasvatuksen ja päihdeteemapäivien toteutuksessa. YAD on kehittänyt neljä päihdekasvatusmenetelmää (*Oma asia?*, *Väitteitä päihteistä*, *Addiktiokortit* sekä *Mielikuvani päihteistä*) sekä Ehyt ry:n kanssa tehdyssä kannabishankkeessa laajan kirjon menetelmiä kannabiksen puheeksi ottoon ja käytön arvioimiseen. Näiden menetelmien koulutusta ja levitystä jatketaan vuonna 2021.

7.3 Toiminnan seuranta ja arviointi

Tiimiohjausmallin myötä dokumentoinnin ja seurannan muodot kirjataan ja rakennetaan sisään jokaiseen tiimiin. Tämä edesauttaa arviointia varten tarvittavan datan keruuta ja käsittelyä sekä toiminnan arviointia. Kustakin YAD:n tiimistä tehdään vuosittain sosiaalinen tilinpito. Sosiaalisen tilinpidon menetelmin pystytään tuomaan esiin toiminnan laadullisia ulottuvuuksia ja merkityksiä.

Työntekijät seuraavat ja arvioivat työnsä etenemistä työraporteissa 6 krt/v. Lisäksi hallitus ja työyhteisö kokoontuvat suunnittelemaan ja arvioimaan työn tuloksia 2 krt/v.

8. RESURSSIT

8.1 Vapaaehtoiset

Yhdistyksessä toimivat vapaaehtoiset ovat 13–35-vuotiaita nuoria ja nuoria aikuisia. YAD:n keskeinen voimavara ja vahvuus on nuorilta nuorille suuntautuva asenteisiin vaikuttaminen. Liittyessään YAD:hen nuori ottaa samalla kantaa huumeettoman elämän puolesta. Vapaaehtoisena voi toimia, vaikka ei olisi yhdistyksen varsinainen jäsen ja päinvastoin. Tiimijäsenyydet ja erilaisten nettiyhteisöjen jäsenyydet ovat tulleet voimakkaasti perinteisen jäsenmaksujäsenyyden rinnalle.

Vapaaehtoiset ovat mukana eri syistä, jotkut aatteen ja mielekkään toiminnan vuoksi, toiset riippuvuustautansa johdosta, osa yhdistää YAD:n toimintaa opintoihinsa. Vapaaehtoisten rekrytoiminen on entistä haastavampaa ja YAD pyrkiiikin tiimiohjauksen keinoin tarjoamaan monipuolisesti erilaisia vapaaehtoistehtäviä aina anonyymistä matalan kynnyksen osallistumisesta vastuullisempiin tehtäviin.

Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksia vahvistetaan entisestään tarjoamalla heille mahdollisuutta kouluttautua YAD:n päihdekasvatusmallien kouluttajiksi ja lisätä sen kautta ehkäisevän työn osaamista omalla lähiseudullaan.

8.2 Hallitus

Yhdistyksen hallitus koostuu 4–8 yhdistyksen jäsenestä. Tavoitteena on muodostaa hallitus järjestöä tuntevista ja sen toimintoihin osallistuneista, mutta myös alan ammatillisista osaajista. YAD:n hallitus on aidosti jäsenhallitus ja jäsenkentän ääni kuuluu hallituksen toiminnan kautta. Vuodesta 2016 lähtien jokaiselle hallituksen jäsenelle on kirjattu ”työtehtävät” jokaisessa YAD:n tiimissä sekä työntekijä, jonka työraportit hänen tulee lukea ja kommentoida. Tämä on lisännyt työyhteisön ja hallituksen yhteistyötä.

8.3 Työntekijät

Tavoitteena on, että yhdistyksessä työskentelee vuoden 2021 aikana 10–11 työntekijää. Vakituksena henkilöstönä yhdistyksessä toimii toiminnanjohtaja, järjestötiedottaja, kaksi ehkäisevän huumetyön suunnittelijaa, verkkovapaaehtoistyön suunnittelija sekä järjestösihteeri. STEA:n Paikka auki II-rahoituksella työskentelee kaksi nuorta. Hampuppelto-hankkeeseen on haettu kahta työntekijää. Lisäksi kesän festarityöhön palkataan yksi osa-aikainen työntekijä.

Varsinaisten työntekijöiden lisäksi yhdistys tukityöllistää mahdollisuuksien mukaan huumetaustan omaavia kuntoutuvia nuoria aikuisia sekä omia nuoria vapaaehtoisia. Alan harjoittelijoita ja opiskelijoita otetaan mahdollisuuksien mukaan.

8.4 Toiminnan rahoitus

8.4.1 Julkinen rahoitus

Toiminnan päärahoittajana toimii Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEA, jolta yhdistys saa yleisavustusta sekä Paikka auki II-rahoitusta. Lisäksi järjestö saa rahoitusta Erasmus+ -ohjelmasta sekä on hakenut avustusta THL:n Terveystieteiden edistämisen määrärahasta. Lisäksi paikallistiemien kotikunnat tukevat usein paikallista toimintaa, merkittäviä avustukset ovat toimistopaikkakunnilla.

Valtakunnallinen yhdistys ei suoraan rahoita paikallistiimien toimintaa, vaan panostus on ennen kaikkea toimintapuitteiden, tapahtumien ja koulutusten järjestämistä, materiaalipalvelua sekä muuta työntekijöiden ohjaus- ja työpanosta. Paikallistiimit saavat kuitenkin 25 % alueensa jäsenmaksuista ja uudet paikallistiimit voivat hakea pientä starttirahaa toimintaansa valtakunnalliselta yhdistykseltä.

8.4.2 Myyntitoiminta ja varainhankinta

YAD myy tuottamaansa logo-, tieto- ja päihdekasvatusmateriaalia toimintansa tueksi ja aatemaailmansa levittämiseksi. Tällaisia tuotteita ovat muun muassa yhdistyksessä kehitetyt päihdekasvatuksen menetelmäkortit, joiden avulla nuorten ja nuorten aikuisten kanssa työskentelevät voivat ohjata erilaisia keskustelevia päihdekasvatuksellisia harjoituksia. YAD:n tuottamia Kannabis Mythbuster -esitteitä (suomeksi ja ruotsiksi) myydään omakustannehintaan. Materiaalimyynnillä ei pyritä tuottoihin, vaan pikemmin kattamaan painatus-, hankinta- ja suunnittelukuluja.

Ulkoistetusta varainhankinnasta päätetään tapauskohtaisesti toimintavuosi kerrallaan. Vuonna 2021 toimitaan varainhankkijan (Jokr-2000 Oy) kanssa seinäkalenterin ja päihdekasvatusvihkosen myymiseksi yhdistyksen tukijoille. Yksityiset henkilöt tai yritykset voivat lahjoittaa varoja yhdistykselle, tätä varten yhdistyksellä on keräyslupa.